

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLĂRĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Jertfă și Înțelepciune.

Poate va fi lipsă să se scrie sute de articole și zeci de volume ca lumea dela noi să se convingă odată, că dușmanii vor nimic mai puțin decât *prăbușirea sufletească* a poporului nostru.

Dușmanii noștri, cum putem arăta la nevoie cu documente, jertfesc pentru biserica lor averi colosale și tot ei nu se rușinează, — și e trist că nu are de cine să le fie frică, — instigă nu acolo unde sunt Românii săraci, ci chiar putezi de bogați, credincioșii contra preotului.

Mă miră cum nu le scoate ochii unora dintre Românii noștri cu carte și cu dare de mână adevărul, că străinii și-au ales locurile și piețele cele mai frumoase din orașe și sate unde și-au clădit bisericile lor și bisericile românești le-au expus la mahalale. Ba ce este mai mult nici în trecut nici azi nu se poate face o biserică românească cât de micuță în tihnă fără să nu lucreze contra ei toți străinii. Cu minciuni, cu intrigi de câteori se zidește vre-o biserică românească caută să facă zizanie în popor și pe tema, că „custuluiește mult” să-l ducă în altă parte.

Ce înseamnă asta? dacă nu o încercare continuă de a prăbuși sufletește neamul nostru.

Tu străinule dai pentru biserica ta, fiindcă averile colosale ce le are biserica ta nu au picat din ceruri, și când îi vorba și de biet Român săracul înapoiat în judecată să facă ce faci tu, îl țini de guler și îl îndemni să facă contrariul. *Să se facă turc, chinez, japonez sau orișice numai Român să nu rămână.*

Unde este mândria noastră de oameni, unde este vigoarea și sănătatea noastră sufletească, care să răspundă demn la această răutate împreună cu cel mai urât dispreț la adresa noastră din partea străinilor.

Sunt până la ultima picătură de sânge contra concepției care cere jertfă, jertfă și iar jertfă.

Nu jertfa care să te lase cu degetul în gură, ne trebuie nouă ci aceea ce a cerut Solomon dela D-zeu: *Înțelepciune.*

Țara noastră mândră și bogată nu trebuie să fie un loc de văicăreală și tânguire cerșetorească. Ai tot ce-ți trebuie, ai *îndrăzneală și-ți ia ce-ți trebuie.*

Nici Domnul Nostru Isus Hristos nu a cerut ca viața aceea să fie pesimistă plină de oftate și suspinuri; a admis bucuria ca un element indispensabil al vieții și cât a petrecut pe pământ a fost propagatorul vieții cu toată plinitudinea ei.

De când e țara noastră, străinii s'au arhiinbogașit și noi Românii am arhisărăcit. Ei merg cu automobile luxoase, noi cu ghetele rupte. Pentru D-zeu, să mai lăsăm gustul amar al jertfei pe seama străinilor și noi să fim blânzi ca porumbii dar înțelepți ca șerpii. De ce pretinzi dela preotul român cu cinci șase copii aruncat la marginea lumii să se mai jertfească când el e destul de jertfit de ce nu-i face *vistieria românească*, a țării care încă trebuie să aibe un scop național, făcând viața acestui pre otcât de plăcută, fiindcă cultura, munca totdeauna au răsărit din înestulare. Ce ar putea să facă preotul român dacă situația lui ar fi așa, cum ar trebui să fie.

Mulțumit pe deplin cu soarta lui materială el ar trebui să fie în mijlocul satelor o floare frumoasă și bine mirositoare.

Streinii vor, că dacă nu ne pot șterge de pe fața pământului să ne țină într'o continuă *stare de vegetație nici cu morții nici cu vii*, nouă să ne impună jertfa, necazurile, oftatele și suspinele și ei șazănd la spatele nostru, să ducă o viață omenească plăcută și vrednică de trăit.

Unde este mintea, din urmă a Românului, cu care am putea vedea acum prin sită, și să ne întrebăm de ce noi cu văicăreala, cu zdrențele, cu jertfa neagră, cu votul de să-

răcie călugărească până la moarte și străinii cu pompă, cu râsul și cu traiul omenesc.

Toți agenții de mașini de cusut își pot permite luxul să facă călătorie de plăcere în toată Europa și preotul român care ar trebui să fie o flacăra de știință și de experiență nu se poate duce, fiindcă nu are reverenda corespunzătoare, nici în orașul din vecini.

De aceea scriu și subliniez, nu ne mai trebuie jertfă căci ne-am jertfit și capul și mâinile și picioarele, destul acum, ne trebuie un singur lucru: **Înțelepciune.**

Țara este a ta, visteria este a ta, puterea este a ta și dacă nici acum Române nu știi să trăiești, atunci teme-te de mărturia istoriei.

Nu este caz în istoria omenească când un popor sărac să fie făcut vre-o ispravă, a vegetat și pe urmă a dispărut și nu a mai zis nimenea nici atât „D-zeu să-l erte”.

Înțelepciune și iară înțelepciune „Minte și iar minte mărită nație Daco-Românească”.

Dr. Ștefan Cioroianu,
protopop.

„Mărire Ție Doamne, Mărire Ție!”

(Impresii dela mănăstire.)

Preot M. Șora.

După rugăciunea de dimineață, părintele Serafim din ușa bisericii, mai aruncă odată privirea peste grupul de pelerini.

Credincioșii erau gata de drum. În front coplandri cu prapori și cruci; fetișcane sprintene cu flori; apoi smerite fețe de femei evlavioase, cu legătura sub-suoară și în urmă câte o figură de bărbat, între cari și moș Zaharie încărcat cu desagi.

După comanda de plecare, un glas de argint se mlădia sonor, în melodia troparului; „Bine ești cuvântat Hristoase Dzeul nostru”....

Trecătorii se descopereau, iar preotul îl binecuvânta. Un călător grăbit la afaceri nu-și putu înăbuși superstiția sinistră, cobitoare, la înfățișarea acestui neașteptat tablou și privind figura preotului, din fuga automobilului scăpă cătrănit reflexia:

— Mai bine și-ar fi căutat de treabă! Cine dr... mi-l scoase în cale acum?!

Convolul, ieșit din sat, alunecă ușor printre lanurile țarinii, ca o corabie în zare, având drept catarge, trei prapori mari.

Căruțele cu arneu*) destinate pentru bolnavi și cei învinși de oboseală, se legănau în urma pelerinilor, în coborârea unui ponor împădurit, după care dispărură ca niște clăi de fân călătoare.

*) arneu=rogojină.

Ecoul maiestos al clopotului se repetă acum, în cele din urmă frânturi peste mica turmă, care se sâr-guia să urmeze pe păstor.

Cei ce se reînforceau dela marginea hotarului comentau gravi, pregătirile de plecare, lungimea drumului cu toate greutatele. O mamă gândind la fetele ei plecate, oftă și făcând o cruce largă adause:

— Doamne ajută-le!

Ultimele resfrângeri ale razelor solare se strângeau, într'o clipire ștearsă pe turla bisericii, tălmăcită în frunzișul unei pădurițe.

— Iată mănăstirea!

Semnalul trecu, ca un curent electric și pelerinii se înviorară. Oboseala celor două zile dispărură. Pașii se înteziră și pe când amurgul își rostogolia, în uriașe falduri mantia cernită peste fața soarelui, plin de praf și trudă, părintele în fruntea credincioșilor, asculta glasul blând, înțelept al starețului, care-l bineventa din poarta mănăstirii.

În curte?

Ce privești minunată! Ce cântec! Ce freamăt, ce poezie!

În semiîntunecul înserării se aprindeau cu mîile luminițele, cum se aprinde credința în sufletul, celor munciți de îndoială.

Străbătura printre mîile de pelerini, ajunși mai de vreme și așezați pe pajiștea moale a curții. După înconjurarea mănăstirii, intrară, sărutară pe rând sfânta icoană a Maicii Domnului.

Numai după ce ajunseră la locul destinat lor, putu Serafim privi în toară splendoarea înfățișarea măreață.

Nu fusese până acum la Mănăstire.

Cercetă și văzu:

Colo în partea de răsărit curtea împodobită cu un altar, la care se fac servicii pentru credincioșii, pe cari îl poate adăposti de abia largă încăperea a curții mănăstirești.—În dos locuința Starețului. Jur împrejur ziduri tari, toate curate. În fund, spre apus, camerele călugărilor.

La partea de miază zi sfânta mănăstire.

O clădire veche, cu un trecut nedeslușit încă; zidită probabil în veacul al XIV-lea; cu o pictură internă, identică cu cea din biserica lui Matia din Buda.

Ca o străfulgerare trecu prin mintea lui Serafim legenda cu esundarea apelor Mureșului, cu puternicul taur, care a scos cu coarnele,—păstrate ca relicvie azi,—din țărâna unei mici insule un obiect foarte strălucitor, icoana Maicii Domnului pe acel loc, unde este acum Sf. Prestol al mănăstirii.

Icoana?... Podoaba Tronului Născătoarei de D-zeu din biserică; venerată cu multă pietate de pelerini.

Lângă mănăstire clopotnița, de o înălțime stăpânitoare, străjuește, ca o veghe sfânta pace a acestor, așezăminte.

Multe dureri și căințe tănuiesc acestea ziduri de o structură arhitectonică veche, pe o parte netencuită, așezate pe malul stâng al Mureșului; de cari pelerinii își lipeau membrele corpului, ca odinioară Anteu, pă-mântul, ca să-și recapete puterile.

I-se păru că venise și asistă acum la rulara unui grandios film religios.

În largă curte a Mănăstirii nenumărate grupări de creștini, formau tot odată și câte un cor și toate cântau. fiecare în parte cânta melodie și text deosebit, toate se armonizau în dulcea simfonie a credinței.

Serafim dintr'o dată nu putu orându-l senzațiile, cari își reflectau feeria în suflet.

Copleșit de pietate în fața acestui puternic glas de rugăciune, unit tainic în căutările pelerinilor se simți....." aproape de marea Galileii,.... pe un munte.... în loc pustiu...." aproape de Iisus, Care în haină de lumină își purta mila și bunătatea peste gloatele flămânde, hrănindu-le.—Și de abia acum înțelese ade-văratul rost al cuvintelor blânde ale Starețului, care pomenise la bineventarea lor, de cele dousprezece coșuri, de hrană duhovnicească, care se poate afla aici

În mijlocul curții, sub grandioasa boltă cerească al cărei senin eră străpuns tot mai mult de ochiul stelelor, picură înviorător, peste mulțimea bolnavilor, rugăciunile celor șapte preoți, cari erau pe sfârșite cu al treilea maslu din acea zi.

Nici odată nu-și putuse imagina părintele cu plasticitate până acum înfățișarea scâldătorii oilor din biblie.

Acum i-se păru că vede ologii și slăbănogii morali ai Ierusalimului cum își târau neputințele spre cele cinci foișoare ale scâldătorii, în așteptarea harului și i-se făcu milă la oftarea unei mame, care învăluia în cojoc neputințioasele picioare ale fiilor ei schiopi, paralitici.

— Părinte fă slujbă pe pruncii mei. Roagăte părinte, că-i blăstăm, păcate grele părinte!

Cu lacrimi în ochi mama insistă iar părintelui i-se păru că aude stăruitorul glas al hananiencii: „Ai milă de mine Fiul lui David..... că și câinii mănacă fărîmăturile.....“

Nu putu refuză. Rugăciunea se strecură, ca o alinare dulce peste nădejdea sălășluită în sufletul celor bolnavi. De sub patrafir murmură într'o rugă fierbinte durerea mamei:

— Doamne, Doamne ajută-le.

Tămădulește pruncii mei și alduiește de Domnu părinte. Doamne fie-ți milă și iartă-ne!

Colo în cărarea dela margină, un tinerel oacheș preot își vărsa patrafirul peste smerenia unei babe,— care strânge la piept sfânta cruce, — și-i cetește de blăstăm.

De ceea parte a curții se aude:

— Loc, Loc,.. Faceți Loc.

— Nu vă înblziți dragă!

O venerabilă figură de duhovnic își făcea cu greu loc printre mulțimea, care-l înconjura cu setea sufletească de a se apropia cât mai în grabă, de camerele călugărilor, în cari de două zile neîntrerupt, făceau slujba de duhovnici—mărturisitori mai mulți preoți.—

— Dar ce mișcare?

În ritmul cântărilor sfinte, șirag de preoți ornați în frunte cu stareții mănăstirii ies din sfânta biserică și după obiceiul înconjurare cu litla mare, se continuă pentru toată asistența binecredincioșilor creștini la altarul din curte serviciul divin, care se termină târziu în noapte.

Ce ecou pătrunzător aveau cuvintele S. P. Cuviosului Stareț, la sfârșitul serviciului în tăcerea misterioasă a nopții. Și cu cât nesaț sorb credincioșii învățătura sfântă.

Dar de abia se termină serviciul divin, grupele de pelerini reîncepură rugăciunile și cântările singuratic; iar cei ce nu ajunseseră să înconjoare cu preoții sf. mănăstire, continuară acum; așa că toată noaptea a fost o continuă înconjurare a sfintelor ziduri.

Noaptea aceasta n'a fost o noapte de hodină, ci o noapte de rugăciune. O noapte de spontană și puternică manifestare a credinței și căinței.

La un moment în jiuul bisericii forfoteală mare.

— Ce-i acolo?

— Sunt păcate, cari rod la rădăcina constiinței. Să ne rugăm, cu toții pentru ea, lămuria unei vecine o babă, arătând spre o femeie, care înconjură sfânta mănăstire în coate și în genunchi.—Alte femei în urma ei vorbeau în șoapte despre grele păcate, între cari erau mereu repetate: stărpirea pruncilor, adulterul, blestemele, jurămintele strâmbe ș. a.

Serafim apucat de valuri privia cu milă la femeia, care se târa rugându-se și când aceasta sărută țărâna și piatra sfintelor ziduri, pe nesimțite se află cu gândul în casa fariseului Simon Seprosul din Betania, și văzu pe păcătoasa ghemuită înaintea lui Iisus, cum se rugă, spală și sărută picioarele Lui; iar ochiul blând, iertător al Mântuitorului privea cu milă spre ceea ce se curăța prin căință.

În murmurul fredonărilor, mulcomite acum, un glas anunță: Predică.

Eră a nouăsprezecea cuvântare de două zile. Credincioșii erau obicinuiți cu predicile. Glasul preotului se purta, peste mulțimea lor, ca o sonerie, care bate la ușa sufletului. Ei conțină cu rugăciunile lor particulare și ca la un semn magic se întoarseră spre altar.

Un creștin, plin de interes, de ceea ce se petrecea la Mănăstire, și care asistase la toate serviciile făcute de două zile se apropie de Serafim la sfârșitul predicii:

— De unde-i preotul care a vorbit?

— De lângă Arad.

— Dară cela înalt, frumos, care a predicat după amiaz.

— Uite ăla, care trece cu Starețul?
 — E protopop și asesor la Consistorul din Arad.
 — Dară ăla mic simpatic cu barba blondă?
 — E un profesor din Sibiu.
 — Dar acesta, dar celălalt....?
 — Din Timișoara, Pecica, Fenlac, Cermelu, Micălacz, Siclău, etc.
 — Dar cela care a spovedit?
 — E misionarul eparhial.
 — Doamne ce cuminte a fost cel ce a rânduit să se facă slujbe așa, și să se predice de două zile neîntrerupt. D-zeu să-i țină pe toți.

Pe când creștinul își arăta mulțămirea sufletească cu volubilitate; într'un colț al zidului mănăstiresc, moș Zaharie își isprăvisese canonul pentru sfânta cuminecătură, și făcea mătânii repetând: „Mărire Ție Hristoase, Mărire Ție!”

Rugăciunea aceasta tănuită, pătrunse pe Serafim care era în drum spre culcare.—De fapt toți pelerinii măreau pe D-zeu,—și alături de credinciosul său murmură cu toată evlavia o rugăciune până adormi:

— „Mărire Ție Doamne Mărire, Ție”

Pe când zorile poleia cu rubin orizontul în dimineața Sântămăriei, în sfânta mănăstire se pregătea serviciul pentru cuminecaroarea miilor de credincioși

O nouă cuvântare!

În vreme ce împărțășirea era pe sfârșite în curtea mănăstirii cinci mii de pelerini îngenunchiau la rugăciune sub patrafirul preoților, cari începuseră serviciul maslului mare.

Pregătiți sufletește, curățiți, căiți, împărțășiți cu scumpul trup și sânge al Domnului D-zeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, credincioșii așteptau actul cel mare, sfânta liturghie pontificată de P. S. Sa Domnul Episcop.

Scăldată în aurul razelor de soare curtea mănăstirii în înțelesul strâns al cuvântului, era în ziua aceea splendidă, o compactă massă de capete, peste care ondula maestos melodiile cântărilor bisericești dela altarul din curte.

La sfârșitul liturghiei, înconjurat de preoți asistenți, figura stăpânitoare a P. S. Sale Domnul Episcop diecezan, țintul într'o tăcere mormântală, la predică, credincioșii, cari ascultară mai bine de un ceas, cu sete și evlavie învățătura despre suflet.

Cuvintele străbăteau adânc, în toate taințele conștiinței. Sufletele purtate de puterea cuvântului, cald cuceritor, ca pe uriașa aripă a unor mângăletoare valuri, se ridicau însuflețindu-se sau se pătrundeau până la lacrimi.

Moș Zaharie, la sfârșitul predicii, era stăpânit de o neobicinuită emoție.—Lucruri știute, parcă acum le-a auzit pentru prima dată.

Dintre multele pilde și înfățișări, cari se perondau cu o mișcare caleidoscopică în mintea lui, rămase pregnant și viu în suflet adevărul, că după cum banul, numai până are chipul împăratului pe el, umblă, se

primește și e bun, așa și sufletul, numai până poartă în el chipul și asemănarea lui D-zeu este bun și se rugă:
 — Doamne ajută-mi să pot păstra întreg și neștirbit chipul și pecetea Duhului lui Hristos în sufletul meu.

— Mărire Ție Doamne, Mărire Ție!

După sfintele slujbe pelegriinii păreau nenumărate roluri, ieșite dintr'o singură matcă, cari căutau orientări în diferite direcții.

Sfintele lăcașuri, lipsite de freamătul viu al credincioșilor, plătite în umbra salcânilor parcă blagosloveau pe credincioși, cari se pierdeau în zare.

De pe fondul verde-umbrat al unui deal îndepărtat, în urcarea spre culmi, un ochi de lumină, viu ciupea spre mănăstire. Eră turmulița părintelui Serafim care în culoarea cămășilor de nea, se reliefa, ca un simbol al nizuinței spre ideal.

Cine nu simte frumosul și pitorescul în priveliștea valurilor de creștini, cari năvălesc la Sântămărie spre Hordos-Bodrog?

În fața sincerelor scene de credință și căință, cine n'a putut constata că: poporul românesc este adânc religios, cu sentimente de evlavie și credință tare, năvalnică!

Căci este evident, că în acești oameni blajini, vânjoși,—cari țin cu atâta dinadins să înfrunte oboseala de zile întregi, ca să se poată atinge de sfintele ziduri, să poată săruta sfânta icoană, să se poată mărturisii și cumineca la mănăstire,—trăiește un fond de cucernicie, în mare parte încă necultivat, dar capabil de sănătoasă dezvoltare.

— Ce să facem? Cum să chibzuim pentru desțelenirea acestei adânci dispoziții de religiozitate a poporului nostru? Cum s'ar putea oare menține acest nivel înalt de cucernicie și acasă în parohie?

Cum s'ar putea utiliza acestea comori morale latente și normaliza, ca apa unui râu lin, care să umezească și fecundeze permanent țarina vieții sufletești?

Iată o parte din întrebările, cari se ridică insistent în mintea aceluia, care a fost cu sufletul martor, la scenele dela sf. mănăstire.

Și cine a putut asista la discuțiile neoficiale dar sincer, spontan înprovizate, printre preoții cari se grupau cu interes în jurul S. P. Cuviosului Stareț. Arhim Policarp, și P. O. Protoiereu Dr. Ciuhandu, în timpul de răgaz al celor trei zile de serviciu la pelerinaj, s'au cine a avut fericirea să poată asculta, indicațiile clare, hotărâte ale P. S. Sale D-lui Episcop în aceasta privință, s'a putut convinge că acestea probleme preocupă serios și sincer factorii înaltelor cercuri bisericești.

Ca un vis frumos falfăie în perspectivă schișatele planuri ale pelerinajelor de mai multe ori pe an, prupate după: vârstă sex, indeletniciri și alte considerenți; și cari își așteaptă realizarea.

Sunt două săptămâni de atunci în sufletul reflexiv al pâr. Serafim mi de întrebări sau ivit și în vii tablouri trăiește, ca pe o placă sensibilă: mila, căința, curățenia, bunătatea, evlavia atmosferei morale a celor trei zile de înviore a sufletescă.

Mărire Ție Doamne Mărire Ție!

Timișoara, la 1 Septembrie 1926.

Predică*)

de I. Chebelev preot.

Fraților Preoți!

Când pentru a doua oră am fericirea de a vă vorbi din acest loc, par'că văd în sufletul fiecăruia, par'că știu, că fiecare azi a plecat din familia sa cu cugetul de a-și da seama de ce a făcut și ce trebuie să facă în viitor! Par'că știu că fiecare cu oarecare teamă se apropie azi de acest Sf. altar, pentru că fiecare ar dori ca conștiința sa, să fie împăcată. Când această sfială este și în sufletul meu, pe buzele mele se așează cuvântul D-lui dela (Luca 12. 32) și mă face să rostesc: „Nu te teme turmă mică, că bine a voit Tatăl vostru, să dea vouă împărăția“. Aceste cuvinte de îmbărbătare ale Impăratului nostru Hristos, pătrunzând sufletul meu, par'că văd pe divinul nostru Mântuitor arătându-ne și zicând: Iată preotule! Aici este locul tău! La acest Sf. altar rugându-te, te vei primești! Se trezește în mine conștiința și mă îndeamnă să rostesc apoi cuv. Evangh. Ioan 6. 39: „Cercetați scripturile, căci voi gândiți, că într'ânsele aveți viața vecinică“. Mă desmeticesc apoi, pentru că găsesc la I. Tim. 4. 14. admonițiunea: „Nu fi nebăgător de seamă, de darul ce este întru tine, care s'a dat ție prin profece, prin punerea mânilor preoției!“.

Stau puțin în loc, apoi mă întreb: Ce am făcut în trecut? Ce trebuie să fac în viitor? Aceste întrebări trebuie să ni-le punem azi, fiecare din noi!

Fraților Preoți!

La prima întrebare fiecare trebuie să răspundă în conștiința sa, având înaintea ochilor cuv. Dlui dela II. Moisi 28. 38: „Și Aron va purta păcatele lucrurilor sfinte, pe cari fiii lui Izrael le vor fi sfințit în toate darurile lor“, de unde se evidențiază, că preotul are să se poarte cu toate sfințenia întru săvârșirea lucrărilor sfinte, sub răspunderea de a purta el însuși păcatele, pentru omiterea sfințeniei.

Ce avem să facem în viitor ne spune Sf. Evangh. Luca la cap. 12. 33. 35. „Faceți-vă vouă pungă, cari nu se învechesc, comoară care nu se împuținează în certuri“. „Să fie mijlocul vostru încins și făclile aprinse“.

Fraților Preoți!

Cași slujitori la altarul Dlui, ne place cu toată ocaziunea să condamnăm păcatul. Aceasta trebuie s'o facem, fiindcă Sf. Ap. Pavel în epist. II. Tim. 4. 2.

*) Rostită în adunarea desp. Radna al „asoc., clerului ort. rom.“ cu ocaziunea mărturisirii preoților, în ziua de 13 Aug. a. c.

zice: „Propovăduiește cuvântul, stai asupra cu vreme și fără de vreme, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată răbdarea și cu învățătura“. Muștrând și îndemnând „cu vreme și fără de vreme“, ne-am dat seama, nu cumva suntem și noi întinați de păcatul pe care-l sbiciuim? Am căutat oare, ca păcatul carele este în noi, să-l scoatem, ca să nu se învechiască? Am căutat oare să punem în sufletul nostru comoară, care să nu se împuțineze în certuri? Numai căutând a delătura pe omul cel vechiu și îmbrăcându-ne în cel nou, vom putea cu adevărat să biciuim și să stărpim păcatul de carele este copleșit sufletul păstorilor noștri!

Ca-și călătorul care merge departe și înainte de plecare își pune în ordine și la cu sine toate cele trebuincioase în călătoria sa, astfel și preotul, carele o viață întreagă păstorește turma încredințată lui, trebuie să-și ordoneze toate faptele, cugetele și cuvintele sale; trebuie să-și încingă mijlocul său ca să poată păstori.

Ca-și călătorul, care în tot decursul drumului trebuie să fie treaz, ca să nu se rătăcească dela calea care îl duce la ținta dorită, astfel și preotul trebuie să țină făclia aprinsă, adică el să lumineze cu învățătura, cu purtarea, cu fapta, cu vorba, cu îndelunga răbdare, căci numai așa va ajunge la ținta dorită, care este scopul misiunii sale!

Fraților Preoți!

În decursul păstoriei noastre am putut observa, că îndelunga noastră răbdare, n'a adus roadele momentan și de multe ori poate am ajuns la desperare? Plugarul numai având răbdare, poate să se bucure de rodul ostenețelor sale, căci munca lui numai după un timp — care este hotărât de Tatăl nostru cel cereșc — aduce roade și aceste sunt satisfăcătoare, după-cum lucrătorul și-a făcut datorința și după cum au fost prielnice vremile în care au lucrat.

Preotul încă trebuie să samene sămânța cuv. lui D-zeu și să aibe răbdare, că la vremea sa aceea sămânța va aduce roadă mai multă, ori mai puțină, după cum și-a făcut datorința.

Știm foarte bine, că sămânța bună sămănată, numai în pământ bun poate aduce roade, astfel și înv. lui D-zeu sămănat de preot, numai atunci va aduce roade, dacă va fi aruncat într'un pământ deștelenit și bine pregătit, și cuv. lui D-zeu pe carele îl samăna preotul să fie proprietatea sa.

Când se înțelenește pământul și eând cuv. lui D-zeu sămănat de preot nu formează proprietatea sa? Când plugarul nu ară, pământul se înțelenește și când preotul nu cuvântează își pierde dreptul de proprietate asupra cuv. lui D-zeu.

Iată ce trebuie să facem în viitor! Trebuie să deștelenim sufletul poporul nostru prin predicarea neîncetată a cuv. lui D-zeu, prin ce devenim stăpâni pe materialul, pe învățătura ce vrem s'o dăm poporului.

Dacă întrelăsăm predicarea cuv. lui Dzeu, sufletul poporului se înțelenește, iar preotul devine stângaci în arta oratoriei: Predicând, trebuie totdeauna să studiezi, să aduni materialul cu carele voiești a edifica sufletele, pentru că în cazul contrar, vei ajunge să ia-roduri rele, dupăcum a fost materialul cu carele ai edificat. *Predicând cu toată îndelunga răbdare și cu învâțătura, nu se poate să nu te bucuri de roade îmbelsugate!*

Să privim numai puțin îndărăt și vom vedea, că sufletul poporului nostru a fost și este destul de înțelenit. Noi a trebuit să sămănăm în pământ rău, deci avem datorință noi cei de azi să pregătim sufletele credincioșilor noștri, pentru-ca și noi și urmașii noștri să putem sămăna direct, în suflete bine pregătite cuv. lui Dzeu, ca apoi cât mai curând să putem lua rodul.

Nu-ți va succede să pregătești sufletele pentru pricipirea cuv. lui Dzeu și nu vei putea nici vei avea curajul a stărpi păcatul, dacă tu însuți ești copleșit de acelaș păcat!

Nu vei putea să arăți ca pilde de urmat acele virtuți, pe cari tu nu le ai, căci zice Sf. Evangh. Luca 6. 42: „Scoate mai întâiu bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți ștercul din ochiul fratelui tău“. Nu îndrăzni dar preotule nici a te apropia de Sf. altar, dacă știi, că păcate grele apasă sufletul tău!

Azi este timpul, când mărturisindu-ne păcatele să primim pe Hristos în trupul nostru, pentru a ne face vrednici a ne apropia de Sf. altar spre a aduce jertfă pentru păcatele oamenilor! „Ispitească-se omul pe sine însuși și așa să mănânce pâinea aceasta și să bea paharul acesta“ (I. Cor. 11. 28). „Căci cine cu nevrednicie mănâncă pâinea și bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sângele lui“. (I. Cor. 11. 27).

Deci Fraților înviți sufletește să plecăm din acest sf. locaș cu hotărârea, că de aci înaintea toate faptele și cuvintele noastre înainte de a le face sau a le vorbi să le împlinim și numai dupăce am făcut așa, să săvârșim faptele ori să rostim cuvântul, pentru ca să nu dăm anză la smintele, căci „Vai lumii de smintele, căci trebuie să vie, dar mai ales aceluia prin care vine sminteala“. (Mat. 18. 7). Am'n!

Șoimoș, 13 August 1926.

Preotul ca predicator*)

Se zice îndeobște, că ceiace lipsește activității noastre preoțești, este predica. „Amvonul tace“ aceasta este refrenul care îl auzim repetându-se din gură în gură, mai ales în timpul din urmă. Din cauză că „Amvonul tace“, s'a răcit în suflete credința, a scăzut religiozitatea, bisericile sunt goale, omul a apucat alte drumuri și iată-ne acum lipsiți de ori ce orientare, amenințați cu ruina morală, gata să ne prăbușim în anarhie.

*) Reprodusă din Revista „Mitropolia Moldovei“, Iași.

Cine constată că „Amvonul tace“, constată în acelaș timp că în alte țări, sau la alte confesiuni, predica are o însemnătate covârșitoare, că acolo oratoria bisericească a produs talente și a avut urmări fericite în adâncimea sufletească a poporului. Ba fiecare citează cu satisfacție o împrejurare când a ascultat pe cutare sau cutare predicator, în cutare sau cutare catedrală.

Ne găsim deci în fața unei constatări generale, că în biserica noastră nu se predică și că din această cauză, suferă obștia creștinilor, care este lipsită de un sfătuitor și îndrumător cu autoritate.

Această unanimă constatare poate fi totuși puțin rectificată.

Mai întâi, dacă este adevărat că o iminentă ruină morală, amenință popoarele ortodoxe, nu e mai puțin adevărat că același criză morală bântuie chiar țările cu oratori bisericești de talent și cu catedrale în care amvonul răsună de kreimiadele predicatorilor celebri. În al doilea loc trebuie să relevăm, că biserica ortodoxă în general și cea română în special, nici odată nu a dat o importanță prea mare amvonului și totuși poporul a fost ferit de crize morale, care încep a avea loc tocmai acum, când amvonul a devenit ceva mai viu.

Recunoaștem totuși, că în general și mai ales la noi, se vedește tot mai mult primejdia unei disoluții morale, dar pricinile acestei stări de lucruri sunt multiple. Predica este unul din mijloacele care poate ajuta la tămăduire răului, dar ea singură, nu poate izbăvi societatea de vicile care-l rod temelia. O bucată de pâine este fără gust, dacă la prepararea ei nu s'a pus cantitatea necesară de sare, dar pe lângă sare, pentru a fi gustoasă, pâinea are nevoie de încă o mulțime de alte elemente, carne trebuie să între în compoziția ei. Tot așa este și cu problemele vieții noastre. Predica le poate îmbrățișa, dar ea singură nu le poate rezolvi. Pe lângă predică, trebuie o mulțime de alte mijloace, care să desvolte sentimente și năzuinți și care să îndrumeze pe om pe căi sănătoase și fericite.

În legătură cu aceasta, iată ce spune un scriitor francez din zile noastre, membru al academiilor franceze, monseniorul Julien; „La dreptul vorbind“ — zice el — cel mai bun predicator, va fi cel care nu vorbeste, cel care are autoritatea unei vieți cu adevărat preoțească, „unită cu meșteșugul de a spune lămurit ceiace cste de spus“¹⁾.

Prin urmare înainte de toate, trebuie autoritate preoțească, iar „meșteșugul de a spune lămurit ceiace este de spus“, poate înlocui predica manualilor noastre de oratorie bisericească.

(Va urma.)

¹⁾ Le Prêtre.

Nr. 2653/1926.

Aviz oficial.

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenul de calificare preoțească cu candidații de preoți se va ține Joi în 16 Septembrie a. c. în sala de ședință a Consiliului eparhial.

Arad, la 4 Septembrie 1926.

Consiliul eparhial ort. rom.
din Arad.

RUGARE.

Lucrând, ba fiind aproape terminată biografia lui Gheorge Popa de Teiuș fost comite suprem al jud. Arad la 1865—67, rog or. preoțime și pe ceilalți intelectuali români, ca întrucât au ceva date sau au cett: undeva ceva despre susamintitul — și poate să fie de interes — să-mi comunice fără amânare.

(Gașa) Cetate 8 Sept. 1926.

Traian Terebențiu
preot.

INFORMAȚIUNI.

Salarizarea preoțime. Ministerul cultelor a fixat salariile ideale (aur) după următoarea chee: *Preoții doctori sau licențiați* Lei 200, *preoții seminar gr. II* cu studii superioare ordinare Lei 150, *preoții seminar gr. I* cu calificare inferioară Lei 72, *cântăreți I.* Lei 60, *cântăreți II.* Lei 50, *paraclisier* Lei 35 pe lună. Pentru preoți se va socoti gradațiile de 20 procente la 10 ani. *Cântăreților și paraclisierilor* nu li se vor socoti gradații.

În Mexico. *Episcopii* catolici au făcut o adresă către președintele republicii, în care cereau suspendarea legilor bisericești până când Parlamentul va decide dacă noul regim nu poate fi modificat. Președintele Calles a răspuns că această dorință nu poate fi satisfăcută de oarece el are puterea de a modifica prescripțiunile Constituției. De altă parte se anunță, că poliția a arestat 50 persoane, inculpate de-a fi participat la un complot militar, care urmărea să provoace o răscoală, în proporții mari, împotriva politicii religioase a guvernului. Vaticanul a rugat pe dl Calles să fie intermediar în conflictul cu biserica, Calles a refuzat, declarând că aceasta e o problemă pur mexicană internă. Iată răul provenit în urma prăpastiei dintre biserică și stat.

Ude duce superstiția. Credințele religioase sunt adesea împreunate, mai ales la păgâni, cu superstițiuni ce au urmări dintre cele mai funeste „Universul” din 26 Aprilie a. c. ne povestește un fapt foarte curios în această privință. Este vorba de superstiția, în legătură cu așa zisul an „hioe-uma” care a pricinuit, anul tre-

cut, în Japonia, sinuciderea a trei sute de fete, toate născute în anul 1905. La Japonezi există anume credința superstițioasă că anul „hioe-uma” este nu un nefast și că toate femeile născute în acet an sunt sortite să-și nenorocescă bărbați. Nu sunt rare cauzurile, când tinerii japonezi au stricat logodna, aflând că logodnicile lor sunt născute în anul hioe-uma. În ultimul timp, a început să abserveo reacțiune oare care, în legătură cu superstiția anului „hioe-umă” — care din fericire, nu revine decât după o perioadă de 61 — făcând pe multe din fetele născute în acest an să accepte, cu resemare, un celibat perpetuu obligator. De această superstiție grosolană nu sunt scutite nici femeile din clasele sociale cele mai înalte. Astfel, nu de mult, fiica fostului ministru de interne Tokonamai din Tokio a anunțat în public că nu va primi niciodată o ofertă de căsătorie, fiindcă s'a născut în anul fatal. Preferinid celibatul, ea a îmbrățișat ceriera de învățătoare.

CONCURSE.

În baza autorizației Ven. Consistor diecezan din Arad Nr. 3580—1921, pentru îndeplinirea parohiei vacante din Ierșnic, tractul Belinț, județ. Severin, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiale sunt:

1. Usufructul deia 30 jugăre pământ, parte arător parte fâneaț.
2. Usufructul unui intravilan de 1/2 jugăr.
3. Stolele legole.
4. Dreptul de pășunat, oricâte vite ar avea.
5. Intregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este, dar parohia după puțină se va îngriji să fscă.

Parohia e de clasa a III-a și așa cei-ce doresc să ajungă trebuie să aibă calificarea necesară pentru aceasta clasă. Preotul ales va avea să poarte impozitele după sesie, să predice și să catihizeze la școala de acolo fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și înainteze concursese instruite cu documentele necesare, adresate comitetului parohial ort. rom. din Ierșnic, oficiului protopresbiteral din Belinț, județul Timiș-Torontal, având ca pe lângă observarea dispozițiilor din § 33 al Regulamentului pentru parohii, să se prezinte în sf. biserică din numita parohie într'o Dumieecă, ori sârbătoare, spre a-și arată desteritatea în cântare și oratorie, evntual în slujire.

Dacă reflectanții sunt din altă dieceză, sunt datori a se prezenta P. S. D. Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârbu
Protopresbiter.

Nr. 3596/1926.

Pentru complectarea stndiilor teologice în trăinătate, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile.

Reflectanții sunt poștiți a se prezenta personal la biroul Secției adm. bisericești a subsemnatului Consiliu eparhial spre a primi informațiuni mai de aproape.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută în 27 August 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. al Aradului.

—□—

2—2

Pentru întregirea vacantului post de preot-paroh din parohia Bara, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumintele împreunate cu acest post sunt:

1. Usufructul unel sesii de pământ, parte arător, parte fânaș.

2. Usufructul unui intravilan de trei păture de jugăr.

3. Casă parohială.

4. Stolele legale.

5. Retribuția dele stat.

Parohia e de cl. I., dar cu înaltă încuviințare consistorială, se admit și concurenți cu cvalificație de cl. II-a și de a III-a.

Alesul va purta sarcinile publice după sesie și după intravilan și e obligat, ca fără altă remunerație să catehizeze școlarii ortodocși români din parohie.

Doritorii de a reflecta la acest post, pe lângă respectarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, au să dovedească, că întrunesc condițiile concursuale.

Reflectanții, când cer voe să se prezenteze în parohie, au să dovedească șefului tractual, că întrunesc aceste condiții.

Intru-cât sunt din alte dieceze, trebuie să ceară în persoană binecuvântarea P. S. D. Episcop diecezan spre a putea concura.

Reflectanții sunt poștiți ca, în termenul concursual, să se prezenteze într'o Duminecă, ori într'o sărbătoare în sf. biserică din Bara, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual în slujbe și'n oratorie.

Petițiile concursuale se adresează comitetului parohial, dar se trimit protopresbiterului tractual în Belinț, județul Timiș-Torontal, se înțelege în termenul concursual.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*
protopresbiter.

—□—

1—3

Familie distinsă primește doi băeți de școală cu întreagă proviziune dela 1 Sept. a. c. Adresa la Administrația foil.

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:
Teodor Cioban,
arhitect.

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI”

instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:
DAN și DRECIN,
Birou de Arhitectură și Construcțiuni

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

— IOSIF BISZAK —

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.

CATALOG LA CERERE GRATIS.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.